

ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The System Factors for Support Academic Administration of School Under The Northeast Provincial Administration

มนตรี มณีวงศ์¹ , ธรินทร์ นามวรรณ² , ประทวน บุญรักษา³
Montree Maneewong¹ , Tharinthorn Namwan² , Pratuan Buragsa³

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิธีดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา ในกระบวนการวิจัยและพัฒนาแยกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การวางแผนและวิเคราะห์ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างานหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน จำนวน 365 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 และแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2,3} อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M. Ed. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

^{2,3} Lecturer, Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1) ผลการศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยเชิงระบบโดยรวมที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัจจัยในแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ด้านผลลัพธ์อยู่ในระดับมาก และด้านกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ หาปัจจัยสนับสนุนทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านผลผลิต และมีกระบวนการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหาร ส่งเสริมการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี ส่งเสริมครูให้พัฒนาตนเอง ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ตลอดจนกำกับ ดูแล นิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำผลการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนา

Abstract

This research aimed at 1) studying the system factors that boost the academic section in member schools of northeastern provincial administrative organization and 2) presenting the guideline about school academic management of member schools of northeastern provincial administrative organization. The research method are research and development process which consisted of 3 phases; planning , data acquisition and data analyzing. The research sample are 365 individuals consisted of directors, division leader and teachers, gathered by stratified random sampling. The tools used in the research are five – point rating scale questionnaire and semi - structured interview and reliability is 0.93. The statistics used in analyzing are frequency, percent, mean and standard deviation

The result is as followed:

1. the result has founded that the system factors the system factors that boost the academic section in member schools of northeastern

provincial administrative organization is in high criteria in total. After analyze from each factors form high to low the researcher found that the induct factor is in high criteria, the product factor is in high criteria, the result is in high factor and the process is in high factor.

2. The guideline of Academic Management in Member School of Provincial Administrative Organization is finding support factor include induct factor, product factor and the process that boost the collaboration from every divisions, promote the technology, equipment and supply for education, promote teachers to improve themselves, the academic director and always improve learning process.

Keywords : The System Factors , Academic Administration , School Under The Northeast Provincial Administration , Best Practices

บทนำ

การบริหารจัดการตามทฤษฎีระบบเป็นการบริหารร่วมสมัยที่อธิบายว่าการบริหารจัดการนั้นสามารถมององค์การหนึ่งๆ เป็นระบบหนึ่งๆ ที่มีชุดขององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นเอกภาพ และมุ่งสู่จุดหมายขององค์การร่วมกัน ปัจจัยเชิงระบบเป็นทางให้เกิดผลความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบในตัวของมันเอง แนวคิดลักษณะนี้เป็นไปตามแนวคิดของทฤษฎีระบบ (System Theory) ที่ว่า สิ่งทั้งหลายที่อยู่ใน เอกภพ หรือ จักรวาล (The Universe) ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยระบบทั้งสิ้น

คุณสมบัติของความเป็นระบบจึงมีทั้งส่วนที่เป็นปัจจัยนำเข้า(Inputs) ส่วนกระบวนการ (Processes) และส่วนผลผลิต (Outputs) มีขอบเขตในแต่ละหน่วยของระบบ และผลจากหน่วยหนึ่งจะไปเป็นปัจจัยนำเข้าของอีกหน่วยหนึ่งหรือแม้แต่ระบบทั้งระบบเองก็ จะเป็นส่วนหนึ่งของในระบบที่ใหญ่ขึ้น ทำให้การบริหารงานเชิงระบบมีส่วนช่วยสำคัญในการกำหนดขอบเขตการดำเนินงานขององค์การ ทำให้ระบบย่อยกับระบบย่อยมีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับระบบใหญ่ในองค์การ ซึ่งจะมีปฏิกริยากับสภาพแวดล้อมเพื่อนำปัจจัย

และกระบวนการมาสู่ระบบ และนำข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาปรับปรุงองค์การและต่อต้านความเสื่อม ช่วยให้มองปัญหาในภาพรวมที่สัมพันธ์กัน ทั้งช่วยในการวิเคราะห์ระบบขององค์การสร้างความเปลี่ยนแปลง กำหนดนโยบายขององค์การ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการร่วมกันทำงานตามบทบาทหน้าที่เพื่อการบริหารองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิโรจน์ สารรัตนะ.2546) สถานศึกษาเป็นองค์การที่มีลักษณะเป็นระบบเปิดมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันเอง ภายในและมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกเมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงการบริหารการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนไปด้วยตามสภาพปัจจัยป้อนเข้า และได้ผลผลิตป้อนออกสู่สังคมภายนอก การบริหารการศึกษาเชิงระบบช่วยให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เกิดนวัตกรรมใหม่มาจัดการศึกษาให้ได้ผลผลิตที่ต้องการ เปลี่ยนแปลงความต้องการและการสนับสนุนการศึกษาของชุมชนให้เป็นนโยบายการศึกษาที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของชุมชน และสังคม(ศิริพงษ์ เศาภายน.2548)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กำหนดไว้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และประสานส่งเสริมองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะ การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้หลักเกณฑ์และวิธีการ ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎกระทรวง (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553)

กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษาแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษาตามภารกิจของสถานศึกษาเป็น 4 งาน คือ งานการบริหาร วิชาการ งานการบริหารงบประมาณ งานการบริหารบุคคล และ งานการบริหารงานทั่วไป(กระทรวงศึกษาธิการ.

2550) ซึ่งจากภารกิจทั้ง 4 งานของสถานศึกษา จะเห็นได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญที่สุดของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นแบบใดก็ตาม เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา เป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ทำให้งานวิชาการจึงเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2542) โดยให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริงโดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (ธีระ รุญเจริญ. 2550) จึงทำให้งานวิชาการเป็นงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง สถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางมาจัดเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

ร่วมกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง การประเมินผลการเรียนก็เน้นการประเมินตามสภาพจริง นอกจากนี้ยังมีอีกหลายๆด้านที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งรวมเรียกว่างานวิชาการ (กมล ภูประเสริฐ. 2545)

แต่จากการประเมินการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลังการถ่ายโอน พบว่า มีสถานศึกษาบางแห่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลงหลังจากถ่ายโอนทั้งที่ได้รับงบประมาณมากขึ้นและมีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานสร้างอาคารมากกว่าวิชาการ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.2554) อีกทั้งสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีมาตรฐานด้านปัจจัยได้แก่ งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับดีถึงดีมาก ในขณะที่มาตรฐานผู้เรียนยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับปัจจัยที่ใช้ในการจัดการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ และคณะ. 2554) ผลการปฏิรูปการศึกษา 9 ปีที่ผ่านมาพบว่าในด้านคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนมากที่ยังไม่ได้มาตรฐานตาม

เกณฑ์ประเมินของ สมศ. และ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7,985 แห่ง ได้รับการรับรอง 5,690 แห่ง และไม่ได้รับการรับรอง 2,295 แห่ง ซึ่งเหตุผลที่ทำให้สถานศึกษาเหล่านี้ไม่ได้รับรองมาตรฐาน เนื่องจาก ไม่ผ่านการประเมินในตัวบ่งชี้พื้นฐานที่ 5 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คือ มีคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) อยู่ในระดับต่ำ(สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. 2555)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้สอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่เหมาะสม มีประโยชน์ และมีความเป็นไปได้ เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารงานวิชาการให้บรรลุผล

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนโรงเรียนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 212 โรงเรียน แยกได้ดังนี้ ผู้อำนวยการ จำนวน 212 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 279 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 212 คน และครูผู้สอน จำนวน 7,006 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2556 รวมทั้งสิ้น 7,709 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหาร

โรงเรียน จำนวน 24 คน หัวหน้างาน
วิชาการ จำนวน 11 คน และครูผู้สอน
330 คน รวมทั้งสิ้น 365 คน

2.2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การศึกษาเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหาร
โรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ และ
ครูผู้สอน โรงเรียนที่มีการปฏิบัติดี
(Best Practices) สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง
(Purposive Sampling) จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล

1. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงาน
วิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม
ข้อมูลทั่วไป สถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิด
ตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม
เกี่ยวกับปัจจัยเชิงระบบกับการการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้เป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5
ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ

5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า
ปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า
ปัจจัยอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า
ปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า
ปัจจัยอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า
ปัจจัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม
เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นคำถาม
ปลายเปิดให้ผู้ตอบเขียนคำตอบลงใน
คำถามแต่ละข้อ

2. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
หัวหน้างานวิชาการ และครู โรงเรียนที่
มีการปฏิบัติดี (Best Practices) เป็น
แบบกึ่งมีโครงสร้างปลายเปิด ใช้คำถาม
เกี่ยวกับปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการ
บริหารงานหรือเทคนิคการบริหารงานใน
โรงเรียนที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน
คือ

- 1) ด้านปัจจัยนำเข้า
- 2) ด้านกระบวนการ
- 3) ด้านผลผลิต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ

มีการจัดกระทำกับข้อมูลโดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ส่งกลับมาและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลที่มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์หาความถี่ ร้อยละ และข้อมูลมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

4.51 – 5.00 = มีปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 = มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 = มีปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 = มีปัจจัยอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 = มีปัจจัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

มีการจัดกระทำกับข้อมูลโดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ส่งกลับมา แล้วนำข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิดวิเคราะห์โดยการสังเคราะห์ข้อความโดยการสร้างข้อสรุปจากเนื้อหาของแบบประเมิน (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ปัจจัยนำเข้า (In put)	3.51	0.83	มาก
1. การกำหนดนโยบายงานวิชาการสู่การจัดการศึกษา	3.64	0.76	มาก
2. ลักษณะขององค์กรและสภาพแวดล้อม	3.51	0.86	มาก
3. ลักษณะของครู-บุคลากรทางการศึกษา	3.71	0.74	มาก
4. คุณภาพของผู้เรียน	3.62	0.72	มาก

2. ปัจจัยด้านกระบวนการ (Process)	3.48	0.82	ปานกลาง
1. การวิเคราะห์	3.39	0.81	ปานกลาง
2. การวางแผน	3.39	0.82	ปานกลาง
3. การดำเนินการตามแผน	3.54	0.68	มาก
4. การประเมินผล	3.56	0.78	มาก
3 ปัจจัยด้านผลผลิต (Out put)	3.63	0.79	มาก
1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	3.63	0.63	มาก
2. โรงเรียนมีคุณภาพ	3.63	0.87	มาก
4. ปัจจัยด้านผลลัพธ์ (Out come)	3.51	0.83	มาก
1. ผู้เรียนมีประสิทธิผล	3.47	0.78	ปานกลาง
2. โรงเรียนมีประสิทธิผล	3.55	0.85	มาก
รวม	3.51	0.76	มาก

จากตาราง 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ลักษณะของครู-บุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) และต่ำที่สุดคือ การวิเคราะห์และการวางแผน

อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$), ($\bar{X} = 3.39$)

สรุปผล

1. ผลการศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยเชิงระบบโดยรวมที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัจจัยในแต่ละด้านเรียงลำดับจาก มากไปหาน้อย

พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ด้านผลลัพธ์อยู่ในระดับมาก และต่ำที่สุดคือ ด้านกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้ามีปัจจัยย่อยจำนวน 4 ข้อ อยู่ในระดับมาก คือ การกำหนดนโยบายงานวิชาการสู่การจัดการศึกษาลักษณะขององค์การและสภาพแวดล้อม ลักษณะของครู-บุคลากรทางการศึกษา คุณภาพของผู้เรียน ด้านกระบวนการ มีปัจจัยย่อยจำนวน 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก คือ การดำเนินการตามแผนและการประเมินผล ยังมีอีก 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง คือ การวิเคราะห์ และการวางแผน ด้านผลผลิต มีปัจจัยย่อยจำนวน 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และโรงเรียนมีคุณภาพ ด้านผลลัพธ์ มีปัจจัยย่อยจำนวน 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก คือ โรงเรียนมีประสิทธิผล และอีก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง คือ นักเรียนมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบพบว่า ส่วนมากผู้บริหารและหัวหน้างานวิชาการมีความคิดเห็นต่อปัจจัยเชิงระบบอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปได้ดังนี้

2.1. แนวทางในการบริหารงานวิชาการ ด้านปัจจัยนำเข้า มีแนวทาง คือ

2.1.1. ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานและสามารถบริหารจัดการหลักสูตรให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับการจัดการศึกษาชาติ

2.1.2. สถานศึกษาควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษา

2.1.3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ

2.1.4. ผู้เรียนควรมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

2.2. แนวทางในการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านกระบวนการ มีแนวทาง คือ

2.2.1. ควรมีการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาการบริหาร งานวิชาการขององค์กรด้านต่างๆแล้ว สรุปผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการขององค์กร

2.2.2. ควรมีการปรับโครงสร้างการบริหารวิชาการให้เหมาะสมกับภาระงานของโรงเรียน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์การพัฒนา นโยบายของงานวิชาการในโรงเรียน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ครู-บุคลากร

2.2.3. ควรมีการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานตามกิจกรรมงาน/โครงการ ที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจสอบติดตามนิเทศงานในโรงเรียน รายงานผลการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนต่อคณะกรรมการบริหารงานโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3. แนวทางในการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านผลผลิต มีแนวทาง คือ

2.3.1. โรงเรียนต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น พร้อมทั้ง

ผลักดัน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบและจัดการเรียนรู้ตามความถนัด ความสนใจเต็มศักยภาพของผู้เรียน และจัดให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต เน้นการปฏิบัติจริง ทั้งในและนอกห้องเรียน แสวงหาความร่วมมือจากชุมชน จัดแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนรู้

2.3.2. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ตลอดจนกำกับ ดูแล นิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำผลการนิเทศมาปรับปรุงพัฒนา

สรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ หาปัจจัยสนับสนุนทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และมีกระบวนการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหาร ส่งเสริมการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี ส่งเสริมครูให้พัฒนาตนเอง ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ตลอดจนกำกับ ดูแล นิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำผลการนิเทศมาปรับปรุงพัฒนา

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. จากผลการศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจัยเชิงระบบส่งเสริมต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน คือ ปัจจัยเชิงระบบด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ มีส่วนส่งเสริมการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในระดับมาก โดยปัจจัยเชิงระบบ ตัวแปรย่อยทุกตัวมีส่วนส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลางถึงมาก และความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอนต่อปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการนั้นมีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารกับหัวหน้างานวิชาการ จะมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ส่วนครูผู้สอนจะมีความคิดเห็นที่ตรงตามกันผู้บริหารและหัวหน้างานวิชาการ

ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีของ Schoderbek and others(1990) Von Bertalanffy (1968) , จันทรานี สงวนนาม (2545) ที่ว่าองค์ประกอบพื้นฐานของระบบโดยประยุกต์ทฤษฎีระบบทั่วไป (General System Theory) ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Inputs) หรือตัวรับเข้า

(Receptors) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) หรือ ตัวแสดงผล (Effectors) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิติชาย ตันปิติ (2547), สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551) ที่พบว่า มีปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กร ได้แก่ ระบบย่อยการจัดการ (การควบคุม) ระบบการจัดการ (การนำ) ระบบย่อยเทคโนโลยี ระบบการจัดการ (การจัดองค์การ) การจัดทำหลักสูตรความร่วมมือจากชุมชน ความสามารถของนักเรียน ระบบย่อยโครงสร้างปัจจัยทางการบริหารมีผลทางตรง 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยสมรรถนะขององค์กร ปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียน และปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ และสอดคล้องกับ Smith (1991), Rodgers. (1999) , Templer (2007) Goodhart . (1991) พบว่า ความเป็นผู้นำด้านการจัดองค์การของผู้บริหารควรมี คุณธรรม จริยธรรมของครูปฏิบัติการสอนและความเป็นหนึ่งเดียวของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ ต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนและส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ว่าที่ร้อยตรี อานนท์ หล้าหนัก (2551), โสภา วงษ์ นาคเพ็ชร์ (2553) และงานวิจัย ของ

เรวดี เกาสุด (2553) พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การปฏิบัติงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นอยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน และสอดคล้องกับเพชรภรณ์ อาจศิริ (2553), อติพงษ์ สุขนาค (2554) และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2548) พบว่า ด้านการนำองค์การและการวางแผนกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก ได้แก่ มีเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพอย่างชัดเจน แสดงถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านระบบและกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ กระบวนการเน้นผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ระบบดูแลช่วยเหลือให้ผู้เรียนมีคุณภาพมีความสามารถที่โดดเด่นด้านทรัพยากรบุคคลและทีมงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ แผนการพัฒนาบุคลากรแต่งตั้งคณะกรรมการและมอบหมายหน้าที่ให้กับหัวหน้าทีมคุณภาพ มีการมอบหมายที่ชัดเจนตามระเบียบปฏิบัติราชการ ด้านการ

วิเคราะห์ การประเมิน และการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีโครงสร้างองค์การอย่างเป็นระบบ ประเมินสภาพความต้องการทั้งระบบเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์สภาพความต้องการและจำเป็นของสถานศึกษา ด้านผลลัพธ์ขององค์การภารกิจมีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และเคารพในสิทธิผู้อื่น ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของทุกภาค

2. แนวทางในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้นผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถบริหารจัดการหลักสูตรให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมาย การจัดการศึกษาที่ชัดเจนสอดคล้องกับการจัดการศึกษาชาติ มีการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการและปัญหาการบริหารงานวิชาการขององค์กรด้านต่างๆ แล้วสรุปผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการขององค์กรตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานตามกิจกรรม งาน/โครงการ ที่กำหนดโดยคณะตรวจสอบติดตามนิเทศงานใน

โรงเรียน รายงานผลการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนต่อคณะกรรมการบริหารงานโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ตลอดจนกำกับ ดูแล นิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำผลการนิเทศมาปรับปรุงพัฒนา

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิติมา ปรีดีติลล (2542) ภิญญา สาร (2547) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ที่ว่า หลักการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหาร จำเป็นต้องมีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายหลัก มุ่งร่วมกันทำงานเป็นทีม มีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้ปฏิบัติส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองตลอดจน สร้างขวัญกำลังใจใน การทำงาน มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ มีการติดตามประเมินผล เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก พูนสิน (2548) พบว่า แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กนั้นให้ผู้บริหารเป็นผู้นำเสริมกำลังใจ ใ้บุคลากรใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี ระดับทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนทดแทนอัตรากำลังครูที่ขาดแคลน และ

บริหารจัดการด้านวิชาการในรูปแบบ ที่สอดคล้องกับต้ายปัจจัยของโรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทักษิณ สิทธิศักดิ์ (2555), พิธาน พันทอง(2548) พบว่า แนวทางในการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก คือ หาปัจจัยสนับสนุนทั้งด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า และมีกระบวนการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่งเสริมการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี ส่งเสริมครูให้พัฒนาตนเอง ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ เอื้อใจ (2549) พบว่า แนวทางในการพัฒนาโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ต้องพัฒนาโรงเรียนอย่างเต็มความรู้ความสามารถ จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีการใช้วิทยากรภายนอก มีสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ อีกทั้งต้องมีการพัฒนารูปแบบหรือระบบการบริหารงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การศึกษาปัจจัยเชิงระบบในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลผลิต ล้วนมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นผู้นำไปใช้จะต้องดำเนินการให้ครบตาม

ขั้นตอน ถ้าขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง อาจทำให้ การนำไปใช้ไม่ได้ผล และ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรสนับสนุน ปัจจัยทางการศึกษาแก่โรงเรียน ให้ สอดคล้องกับบริบทและความต้องการ ของโรงเรียน

1.2 ทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานวิชาการเพื่อวางแผนกำหนด ขั้นตอนการนำไปใช้ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามผล การพัฒนาระบบบริหาร วิชาการ ขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้ การ ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ และมีการ วิจัยเกี่ยวกับการนำการพัฒนา ระบบ บริหารวิชาการเพื่อปรับปรุงและพัฒนา ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษา ค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผล ต่อการบริหารงานวิชาการอื่นของ สถานศึกษา หรือศึกษารองคูประกอบที่ เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสำหรับโรงเรียน สังกัดองค์การ บริหาร ส่วน จังหวัด ใน ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 ควรศึกษาและวิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาชั้น พื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ

2.3 ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการ บริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาชั้น พื้นฐานระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กและ สถานศึกษาขนาดใหญ่

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ.(2545).การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : เมธีทิปส์.
กระทรวงศึกษาธิการ .(2550).พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การ ศาสนา.
เกรียงศักดิ์ เอื้อใจ.(2549).มโนทัศน์ของครู นักเรียน และผู้แทนชุมชนต่อโรงเรียนขนาดเล็กใน อ.องครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก.วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัย ศรีนคริน ทรวโรฒ,กรุงเทพฯ.
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2553).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- ทักษิณ ลิทธิศักดิ์.(2555).ปัจจัยเชิงระบบและแนวทางการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.ดุสิตนิพนธ์ ศษ.ด., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ .
- ธีระ รุญเจริญ.(2550).การบริหารโรงเรียนยุคการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนาเพรส.
- _____ . (2554). .ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.). กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ปิติชาย ตันปิติ.(2547).การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.วิทยานิพนธ์ ค.ด.,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- เพชรภรณ์ อัจฉิริ. (2553).การพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน บ้านหนองตะลุมปุ๊ก อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, มหาสารคาม.
- เรวดี เถาสุด.(2553).การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.,มหาวิทยาลัยรามคำแหง,กรุงเทพฯ.
- สมนึก พูนสิน.(2548).การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของอำเภอบางแพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- โสภา วงษ์นาคเพ็ชร.(2553).การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสการศึกษขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัย ศิลปากร,กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2553).รายงานการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2554).รายงานการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- อดิพงษ์ สุชนาค.(2554).การพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกราด สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- Goodhart, William Harold. (1991) *"The Instrumental and Expressive Characteristics of Public Secondary and Effectiveness,"* *Dissertation Abstracts International*. 51(8)(January, 1991): 2214 - A
- Rodgers, C. G. (1999). *"Teacher Participants of Total Quality Management Practices in Elementary School,"* *Dissertation Abstracts International*. 2(03) : 1324-A ; October, 1999.
- Smith, Robert Timothy. (1991). *"Characteristics of Effective School Systems in Georgia,"* *Dissertation Abstracts International*. 4(8) : 228 – A ; June, 1991.
- Templer, Andrew J. (2007). *"A Model of Human Resource Management Effectiveness,"* *A Model of Human Resource Management Effectiveness*. Jan 20, 2007